

Landsmøte 2015

Sarpsborg, 6. – 8. november

SAK 8

**Naturvernforbundets
arbeidsprogram 2016-2017**

Inneholder:

Redaksjonskomiteens innstilling til arbeidsprogram

Redaksjonskomité for arbeidsprogrammet:

Leder Ellen Munden Paalgard (sentralstyret), Hallgeir Langeland (Rogaland), Anton Hauan (Troms), Bjørg Petra Brekke (Bærum/NOA), Ola Martin Wergeland Krog (Østfold), Arnstein Vestre (Natur og Ungdom) og sekretær Audun Randen Johnson (sekretariatet).

Formatering i dokumentet:

Forslag til ny tekst er understreket

Forslag til fjernet tekst er ~~overstrøket~~

Tekst som er uendret står uten formatering

NB! Det foreligger flere versjoner av forslag til arbeidsprogram med ulik linjenummerering.

<u>Forslag 8.1</u>		
Side 2	Linje: Innledning 4. avsnitt	Forslagsstiller: Naturvernstudentene
Redaksjonelt Endres under aktive studentlag: Oslo, Ås, Bergen, Sogndal, Kristiansand <u>Agder</u> , Trondheim, <u>Tromsø</u> og <u>Bodø</u> .		
Redaksjonskomiteens innstilling: Redaksjonelt forslag		
Vedtak:		

<u>Forslag 8.2</u>		
Side 2	Linje: Innledningen 7. avsnitt	Forslagsstiller: Naturvernforbundet i Oslo og Akershus
Arbeidsprogrammet er bindende for sentralstyret, landsstyret og generalsekretær/sekretariatet og ~~førende~~ <u>veiledende</u> for lokal- og fylkeslag og utvalg.		
Landsstyrets innstilling: Innstilt		
Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas		
Vedtak:		

Satsing 1: Naturen – livsgrunnlaget vårt

<u>Forslag 8.3</u>		
Side 4	Linje 35	Forslagsstiller: Sidsel Selvik (101)
Nytt punkt: <ul style="list-style-type: none"> • <u>Et kyst- og havutvalg skal opprettes</u>		

Redaksjonskomiteens flertallsinnstilling: Avvises

Redaksjonskomiteens mindretallsinnstilling: Vedtas

Vedtak:

Forslag 8.4

Side 4

Linje 45

Forslagsstiller: Gjermund Andersen (98)

Nytt punkt:

- Være en tydelig stemme for bevaring av naturen, særlig i saker som angår areal forvaltning, energi og naturbruk.

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises, anses ivaretatt av andre punkter

Vedtak:

Forslag 8.5

Side 4

Linje 48

Forslagsstiller: H. J. Bjerkely

- At ~~te~~ særlig naturskadelige vannkraft- og ~~ett~~ særlig naturskadelig vindkraftprosjekt stanses.
Prosjektene velges ut av landsstyret.

Redaksjonskomiteens flertallsinnstilling: Vedtas

Redaksjonskomiteens mindretallsinnstilling: Avvises

Vedtak:

Forslag 8.6

Side 4

Linje 50

Forslagsstiller: Olav Larson Aga (18)

~~Jobbe for 10 % skogvern, av hensyn til både klima og naturmangfold~~

Redaksjonskomiteens flertallsinnstilling: Avvises

Redaksjonskomiteens mindretallsinnstilling: Vedtas

Vedtak:

Forslag 8.7

Side 4

Linje 52

Forslagsstiller: Hallgeir Langeland (67)

Nytt punkt:

- Oppdrettsanlegg i lukka anlegg

Forslagsstillerens opprinnelige forslag: «Oppdrettsanlegg i lukka anlegg og på land» ble trukket til fordel for forslaget over.

Redaksjonskomiteens innstilling er delt: 3 innstiller på at forslaget vedtas og 3 på at forslaget avvises

Vedtak:

Forslag 8.8

Side 4   Linje 52   Forslagsstiller: Rune Logstein (41)

Nytt punkt:

- Arbeide for ny runde for etablering av nasjonalparker og verneområder og skaffe nasjonal oversikt over hvordan nye nasjonalparkstyrer ivaretar verneverdien

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises

Vedtak:

Forslag 8.9 (se i sammenheng med forslag 8.10)

Side 4   Linje 52   Forslagsstiller: Steinar Nygård

Nytt punkt:

- Vern av bymarkene med lovhjemmel som mål

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises

Vedtak:

Forslag 8.10

Side 4   Linje 52   Forslagsstiller: Naturvernforbundet i Oslo og Akershus

Nytt punkt:

- Fremme forslag om en egen «Lov om bymarker» som regulerer all virksomhet i bymarkene som omfattes av loven.

Landsstyrets innstilling: Avvist

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises

Vedtak:

Forslag 8.11

Side 4   Linje 52   Forslagsstiller: Naturvernforbundet i Oslo og Akershus

Nytt punkt:

Arbeide for å etablere en nasjonalpark i Østmarka

Landsstyrets innstilling: Avvist

Redaksjonskomiteens flertallsinnstilling: Avvises

Redaksjonskomiteens mindretallsinnstilling: Vedtas

Vedtak:

Forslag 8.12

Side 4   Linje 52   Forslagsstiller: Naturvernforbundet i Oslo og Akershus

Nytt punkt:

- Bekjempe bruk av fremmede treslag i skogbruket

Landsstyrets innstilling: Avvist

Redaksjonskomiteens flertallsinnstilling: Avvises

Redaksjonskomiteens mindretallsinnstilling: Vedtas

Vedtak:

Forslag 8.13

Side 5   Linje 53-54   Forslagsstiller: Sidsel Selvik (101)

Samarbeide med miljøbevegelse i andre land mot miljøskadelige gruveprosjekter, marint vern, inkludert mot plastforurensning i havene, for skogvern, mot oljeforurensning og for vern av Arktis.

Redaksjonskomiteen anser forslaget som et politisk forslag

Redaksjonskomiteens flertallsinnstilling: Vedtas

Redaksjonskomiteens mindretallsinnstilling: Avvises

Vedtak:

Satsning 2 Grønt skifte

Forslag 8.14

Side 6   Linje 62   Forslagsstiller: Erling Solvang

Satsning 2: ~~Grønt skifte~~ Klima og energi

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises

Vedtak:

Forslag 8.15

Side 6   Linje 71-73   Forslagsstiller: Redaksjonskomiteen

Endre slik at det samsvarer med forslag til uttalelse «En ambisiøs og rettferdig klimaavtale»: Naturvernforbundet krever at utslippene av klimagasser i Norge går ned med 80 % innen 2030, noe som tilsvarer en årlig nedgang på 2,8 millioner tonn CO2 fra og med 2016.

Redaksjonskomiteens innstilling: Redaksjonell endring hvis det vedtas et mål om reduksjon av

utslipp i uttalelsen som ikke samsvarer med arbeidsprogrammet. Redaksjonelt forslag: Erstatte ~~går~~ ned med reduseres

Vedtak:

Forslag 8.16

Side 6 | *Linje 66* | *Forslagsstiller: Naturvernforbundet i Oslo og Akershus*

«... basert på reduisert forbruk, gjenbruk, effektiv ressursutnyttelse ...»

Landsstyrets innstilling: Innstilt

Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas

Vedtak:

Forslag 8.17

Side 6 | *Linje 66* | *Forslagsstiller: Peder Johan Pedersen*

«... basert på effektiv ressursutnyttelse, fornybar energi uten store naturinngrep ...»

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises, anses ivaretatt av innledningen og forslag 8.39

Vedtak:

Forslag 8.18

Side 6 | *Linje 85* | *Forslagsstiller: Anna Olerud (129)*

Naturvernforbundet skal gjennomføre en kampanje for å sette fokus på omstillingen av det norske samfunnet og overgangen fra oljeindustri til miljøvennlige arbeidsplasser, og sikre varig vern av Lofoten, Vesterålen og Senja.

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises

Redaksjonskomiteens mindretallsinnstilling: Vedtas

Vedtak:

Forslag 8.19

Side 6 | *Linje 98* | *Forslagsstiller: Erling Solvang*

Tidlig i programperioden definere hva Våren 2016 skolere aktive i hva det grønne skiftet innebærer og fremme ...

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises

Vedtak:

Forslag 8.20

Side 6   Linje 102   Forslagsstiller: Hans Nesse (80)

Nytt punkt:

- Naturvernforbundet bør arbeide for at staten gjennomfører storstilte informasjonskampanjer om klima.

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises

Vedtak:

Forslag 8.21

Side 6   Linje 102   Forslagsstiller: Anna Olerud

Være en tydelig stemme mot åpning av sårbare områder for oljeutvinning og spesielt i Lofoten, Vesterålen og Senja.
Sikre varig vern av Lofoten, Vesterålen og Senja ved å bygge folkelig motstand over hele landet, jobbe opp mot Arbeiderpartiets fylkesårsmøter og landsmøte, og gjøre saken til hovedsak i valgkampen 2017

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises til fordel for forslag 8.22

Vedtak:

Forslag 8.22

Side 6   Linje 102   Forslagsstiller: Redaksjonskomiteen

Være en tydelig stemme mot åpning av sårbare områder for oljeutvinning og spesielt i Lofoten, Vesterålen og Senja sikre varig vern av Lofoten, Vesterålen og Senja ved å bygge folkelig motstand over hele landet og jobbe opp mot partiers årsmøter og landsmøter.

Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas

Vedtak:

Forslag 8.23

Side 6   Linje: 102-103   Forslagsstiller: H. Parr (110)

(...)Lofoten, Vesterålen og Senja og i Barentshavet, og øvrige arktiske havområder.

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises

Vedtak:

Forslag 8.24

Side 6   Linje 104   Forslagsstiller: Olav Aga

- Jobbe opp mot energimeldingen for et nasjonalt mål for energiforbruk.....

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises

Vedtak:

Forslag 8.25

Side 6 | Linje 107 | Forslagsstiller: Erling Solvang

Jobbe politisk for å få våre klimaløsninger ~~forslag~~ til det grønne skiftet inn i partienes partiprogram.

Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas

Vedtak:

Forslag 8.26-8.28 går på samme punkt

Forslag 8.26

Side 6 | Linje: 108 | Forslagsstiller: Hans Ivar Nesse 80

Kutte hele punktet

- ~~Få realisert ett forbildeprosjekt osv.~~

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises, redaksjonskomiteen har levert nytt forslag 8.28

Vedtak:

Forslag 8.27

Side 6 | Linje: 108 | Forslagsstiller: Rune Logstein (41)

- ~~Jobbe for å få realisert ett forbildeprosjekt på fornybar energi.~~ Landsstyret (...)

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises, redaksjonskomiteen har levert nytt forslag 8.28

Vedtak:

Forslag 8.28

Side 6 | Linje: 108 | Forslagsstiller: Redaksjonskomiteen

Erstatte kulepunkt med:

- Løfte fram forbildeprosjekter på fornybar energi. Prosjekter velges av landsstyret.

Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas

Vedtak:

Forslag 8.29

Side 6 | Linje: 109 | Forslagsstiller: Judith Aarseth Tunstad

Redaksjonelt: Erstatte ~~trossamfunn~~ med tros- og livssynssamfunn

Redaksjonskomiteens innstilling: Redaksjonelt

Vedtak:

Forslag 8.30-8.36 går på samme punkt

<u>Forslag 8.30</u>		
Side 6	Linje: 112	Forslagsstiller: Rune Logstein (41)
Legge til: <u>Prioritering av kollektivtrafikk i bynære områder.</u>		
Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises		
Vedtak:		

<u>Forslag 8.31</u>		
Side 6	Linje: 113	Forslagsstiller: 119
... som store ~~møt~~ erveiutbygginger, ferjefri ...		
Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas		
Vedtak:		

<u>Forslag 8.32</u>		
Side 7	Linje: 115	Forslagsstiller: 119
(...) store byene i Norge. <u>Samt mellom Oslo og Göteborg.</u>		
Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises til fordel for nytt forslag 8.33		
Vedtak:		

<u>Forslag 8.33</u>		
Side 7	Linje: 115	Forslagsstiller: Redaksjonskomiteen
(...) store byene i Norge <u>og utlandet.</u>		
Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas		
Vedtak:		

<u>Forslag 8.34</u>		
Side 7	Linje: 115-116	Forslagsstiller: Steinar Nygård (5)
<u>Øke bevisstheten om nødvendigheten av en sterk økning i godstrafikken på jernbane og skip</u>		
Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises til fordel for nytt forslag 8.35		
Vedtak:		

<u>Forslag 8.35</u>		
----------------------------	--	--

Side 7	Linje: 115-116	Forslagsstiller: Redaksjonskomiteen
<u>og økning i godstrafikken på jernbane og skip</u>		
Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas		
Vedtak:		

Forslag 8.36

Side 7	Linje: 112-116	Forslagsstiller: Redaksjonskomiteen
<p>Samlet forslag fra redaksjonskomiteen til punktet om Nasjonal transportplan: Jobbe opp mot Nasjonal transportplan i samarbeid med lokal- og fylkeslag. Vi vil stoppe klima- og naturskadelige samferdselsprosjekter som store veiutbygginger, ferjefri kyststamvei og kryssing av Oslofjorden, nye rullebaner på Flesland og Gardermoen. Vi vil fremme utredning av høyfartstog og utbygging av dobbeltspor på jernbanen mellom de store byene i Norge og utlandet og økning i godstrafikken på jernbane og skip. Landsstyret skal velge ut tre prosjekter med særlig fokus i programperioden.</p>		
Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas		
Vedtak:		

Forslag 8.37

Side 7	Linje: 122	Forslagsstiller: Olav Aga (18)
<ul style="list-style-type: none"> • ~~Følge FNs klimaforhandlinger og følge opp norske klimaforpliktelser for å kunne påvirke norske politikk, men også for å hjelpe våre internasjonale partnere med å påvirke sine respektive lands politikk.~~ 		
Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises		
Vedtak:		

Forslag 8.38

Side 7	Linje 130	Forslagsstiller: Naturvernforbundet i Oslo og Akershus
<p>Nytt punkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Tydeliggjøre at det grønne skiftet kan og må foregå uten å gå på bekostning av biologisk mangfold og viktige landskapsverdier.</u> 		
Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises til fordel for forslag 8.39		
Vedtak:		

Forslag 8.39

Side 6	Linje 64	Forslagsstiller: Redaksjonskomiteen
<p>Legge til setning i innledningen: <u>Det grønne skiftet kan og må foregå uten å gå på bekostning av biologisk mangfold og viktige</u></p>		

landskapsverdier.
Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas
Vedtak:

Satsning 3: Miljøvennlig hverdag

<u>Forslag 8.38</u>		
Side 8	Linje 134	Forslagsstiller: Naturvernforbundet i Oslo og Akershus
Naturvernforbundet er opptatt av at vi skal bruke <u>mindre og bedre, og satse på produkter med lenger varighet.</u>		
Landsstyrets innstilling: Innstilt		
Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas		
Vedtak:		

<u>Forslag 8.39</u>		
Side 8	Linje: 150-154	Forslagsstiller: Erik Natvig (112)
Kutte kampanjen: ~~Gjennomføre en kampanje for å få folk til å bli bedre ...~~		
Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises		
Vedtak:		

<u>Forslag 8.40</u>		
Side 8	Linje: 154	Forslagsstiller: Erik Natvig (112)
<i>Nye punkter under kampanjen</i>		
Politiske mål for kampanjen:		
<ul style="list-style-type: none"> • <u>Fjerning av merverdiavgift på brukthandel inn i alle partienes Stortingsvalgprogram.</u> 		
Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises, anses ivaretatt av dagens forslag i linje 162-163 om grønne skatter		
Vedtak:		

<u>Forslag 8.41</u>		
Side 8	Linje: 154	Forslagsstiller: Erik Natvig (112)
<i>Under forrige foreslåtte punkt</i>		

- Styrking av forbrukerlovgivningen slik at produsenter tvinges til å lage produkter med lengre holdbarhet

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises, oversendes landsstyret til vurdering når de skal utforme politiske mål for kampanjen

Vedtak:

Forslag 8.42

Side 8   Linje: 172   Forslagsstiller: Steinar Nygaard

Nytt punkt:

- Synliggjøre bruken av gifter i mat og andre produkter

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises, anses ivaretatt av punkt linje 169-170

Vedtak:

Forslag 8.43

Side 8   Linje 169   Forslagsstiller: Naturvernforbundet i Oslo og Akershus

Nytt punkt:

- Fremme glede ved å leve miljøvennlig

Landsstyrets innstilling: Innstilt

Redaksjonskomiteens innstilling: Legges til i innledningen i linje 141: Satsingen på en mer miljøvennlig hverdag vil vi utnytte til å få flere til å melde seg inn i Naturvernforbundet ved å fremme glede ved å leve miljøvennlig.

Vedtak:

Satsning 4: En slagkraft grønn folkebevegelse

Forslag 8.44

Side 9   Linje: 190   Forslagsstiller: Runa Gidske 114

Nytt punkt:

- Antallet aktive studentlag skal økes med minst 3 i perioden

Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas

Vedtak:

Forslag 8.45

Side 9   Linje: 200   Forslagsstiller: Erik Natvig (112)

Videreføre Naturvernskolen med lederkurs og skolering i miljøpolitikk og organisasjonsdemokrati,

både lokalt og sentralt.

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises, anses ivaretatt under punkt om Naturvernskolen under satsingsområde 1 og 2

Vedtak:

Forslag 8.46

Side 9

Linje: 202

Forslagsstiller: Gjermund Andersen (98)

Nytt punkt

- Benytte naturvernskolen til opplæring i praktisk naturvern, som for eksempel kurs i registrering av rødlistearter, utarbeidelse av verneforslag og deltakelse i prosesser etter plan og bygningsloven

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises. Redaksjonskomiteen mener det er foreslått mye innhold i Naturvernskolen under satsing 1.

Vedtak:

Forslag 8.47

Side 9

Linje 204

Forslagsstiller: Generalsekretær

Arrangere Miljøfestival i 2016 koblet til en eller flere av kampanjene. Vurdere arrangering av Miljøfestival i 2017. Beslutning fattes i landsstyret.

Endres til:

Arrangere en miljøfestival i arbeidsprogramperioden koblet til en eller flere av kampanjene. Beslutning om sted og tidspunkt fattes i landsstyret.

Landsstyrets innstilling: Innstilt

Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas

Vedtak:

Forslag 8.48

Side 9

Linje: 206

Forslagsstiller: Olav Aga (18)

Videreføre regionsatsningen med en ny region i perioden. Landsstyret vedtar hvilken region og kriterier for tildeling

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises

Vedtak:

Forslag 8.49

Side 9

Linje: 206

Forslagsstiller: Rune Logstein (41)

Nytt punkt

- Finansiering av regionsekretær må styrkes fra sentralt.

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises. Redaksjonskomiteen foreslår at landsstyret tar stilling til dette ved budsjettbehandlingen.

Vedtak:

Forslag 8.50

Side 9   Linje: 206-207   Forslagsstiller: Erik Natvig (112)

Erstatte punkt om regionsatsningen

- Omgjøre regionsatsningen i denne arbeidsprogramperioden til en satsning på oppstart og styrking av lokallag med unge voksne. Landsstyret vedtar hvordan satsningen skal gjennomføres.

Redaksjonskomiteens innstilling: Avvises

Vedtak:

Forslag 8.51

Side 9   Linje 225   Forslagsstiller: Naturvernforbundet i Oslo og Akershus

Utfordre et eller flere reklamebyråer til å presentere en natur- og miljøvennlig framtidvisjon.

Landsstyrets innstilling: Innstilt

Redaksjonskomiteens innstilling: Vedtas

Vedtak: